

TEISMŲ DARBO ORGANIZAVIMO BŪKLĖS TYRIMAS (1999)

Bendradarbiaujančios institucijos: Nusikalstamumo prevencijos Lietuvoje centras

Tyrėjų grupė: A. Ablingis, A. Bentkuvienė, R. Gudžiūnienė, J. Misiūnas, V. Valeckaitė

Tyrimas buvo atliktas siekiant įvertinti teisėjų darbo sąlygas bei teismų darbo organizavimą, parengti pasiūlymus kaip spręsti darbo krūvio, darbo organizavimo teisme, teisėjų darbo specializavimo ir kitas teismo veikloje iškylančias problemas.

Tyrimui atlikti parengta ir išplatinta apylinkių teismų teisėjų apklausos anketa, analizuoti statistiniai duomenys apie teisėjų skaičių, bylų nagrinėjimo dinamiką ir kt. bei atlikta bylų nagrinėjimo apylinkių ir apygardų teismuose praktikos apžvalga.

Tyrimo metu gauti rezultatai rodo, kad apylinkių teismų teisėjų krūvis nuolat didėja ir ši tendencija artimiausiais metais išliks. Todėl siūloma užbaigti komplektuoti apylinkių teisėjų skaičių, kai kuriuose teismuose papildomai išanalizuoti darbo krūvius ir prireikus pakoreguoti juose teisėjų skaičių. Remiantis bylų pasiskirstymo tarp teisėjų duomenimis, siūloma giliau išanalizuoti bylų pasiskirstymo praktiką ir įgyvendinti tokią tvarką, kuri užtikrintų teisėjų vienodą darbo krūvį; spręsti klausimą dėl teisėjų etatų padidinimo. Bylų nagrinėjimo operatyvumo klausimu nustatyta, kad bylų nagrinėjimo neoperatyvumo priežastys yra tiek objektyvaus pobūdžio (didelis teisminių bylų skaičius, nepakankamai efektyvus vidinio teismų darbo organizavimas ir kt.), tiek subjektyvaus pobūdžio (nepakankama kai kurių teisėjų, teismo darbuotojų kvalifikacija). Šalinant minėtas priežastis, siūlomas išsamus priemonių sąrašas (siūloma numatyti kelti teisėjų bei teismo personalo profesionalumą, imtis priemonių bylų nagrinėjimo atidėjimo atvejams sumažinti, užtikrinti tinkamą procesinių dokumentų įteikimą ir pan.).

Tyrimo išvadose taip pat suformuluoti pasiūlymai dėl teismų darbo sąlygų ir materialinio – techninio aprūpinimo gerinimo. Raginama imtis priemonių išspręsti teismo posėdžių salių pakankamumo problemą, nustatyti tam tikrus rekomendacinio pobūdžio normatyvus, reguliuojančius teisėjų ir kitų teismo darbuotojų skaičiaus santykį, bei numatyti ir įgyvendinti kompleksinę teismų veiklos saugumo programą.

© Teisės institutas, 1999